

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Farmakoterapie
Příloha č. 2	Příjmová ošetřovatelská anamnéza
Příloha č. 3	Vstupní nutriční dotazník + nutriční deník
Příloha č. 4	Ošetřovatelský plán ke dni 11.12.2007
Příloha č. 5	Hodnocení plánu péče
Příloha č. 6	Tabulky hodnocení rizik
Příloha č. 7	Edukační záznam
Příloha č. 8	Krevní obraz s diferenciálním rozpočtem leukocytů
Příloha č. 9	Informace pro nemocné 100 dní po transplantaci
Příloha č. 10	Dietní opatření 100 dní po transplantaci
Příloha č. 11	Záznam o i.v. vstupu
Příloha č. 12	Standard hygienických režimů
Příloha č. 13	Standard péče o dutinu ústní
Příloha č. 14	Standard podávání stravy
Příloha č. 15	Kostní dřevě nemocné v době stanovení dg. AML a nález v kostní dřevě po indukční chemoterapii
Příloha č. 16	Souhlas s použitím dokumentace

Příloha č. 1 Farmakoterapie

Sandimmun (Ciclosporin)250mg inf.

IS: Imunosupresivum, inhibitor kalcineurinu.

I: Prevence odvržení transplantátů příjemcem po transplantaci. Léčba choroby z reakce mezi transplantátem a příjemcem (GvHD).

KI: Přecitlivělost na složky přípravku. V těhotenství podávat jen ve zvlášť závažných případech. Přechází do mateřského mléka, proto se při léčbě nedoporučuje kojit.

CELL-CEPT 500mg inf.

IS: Selektivní imunosupresivum.

I: Profylaxe akutní rejekce transplantátu u pacientů po transplantaci.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku. Pro nedostatek zkušeností se nepodává dětem.

SPORANOX 250mg inf.

IS: Antimykotikum.

I: Léčba systémových mykóz.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku, současné užívání následujících léčiv, které mohou prodloužit QT interval, u pacientů s prokázanou ventrikulární dysfunkcí. Přípravek kontraindikován u pacientů se závažnou renální insuficiencí (clearance kreatininu pod 30 ml/min).

Herpesin 250mg inf.

IS: Antivirotikum.

I: Léčba infekcí vyvolaných virem Herpes simplex typu I a II a těžkých infekcí vyvolaných virem Varicella zoster, především generalizovaných, prevence herpetických infekcí u pacientů s vrozeným či sekundárním imunodeficitem.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku.

Tazocin 4,5g inf.

IS: Antibiotikum. Kombinace piperacilinu s tazobaktamem.

I: Terapie systémových a/nebo lokálních bakteriálních infekcí. Tazocin je možné použít jako iniciální antibiotikum před znalostí původce infekce.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku, přecitlivělost na jiná beta-laktamová antibiotika nebo inhibitory beta-laktamázy, děti do 2 let.

Helicid 40mg inf.

IS: Antiulcerózum, inhibitor protonové pumpy

I: Prevence a léčba duodenálních a žaludečních vředů, léčba refluxní ezofagitidy; eradikace *Helicobacter pylori*, léčba funkční dyspepsie.

KI: Přecitlivělost na Omeprazol.

Cerucal inj.

IS: Prokinetikum, antiemetikum.

I: Poruchy motility horní části GIT, nauzea a vomitus různého původu.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku, feochromocytom, prolaktindependentní tumory, epilepsie, extrapyramidové motorické poruchy, stavy, u nichž je stimulace peristaltiky nežádoucí, např. krvácení do trávicího traktu, perforace, mechanická obstrukce.

Furosemid biotika inj.

IS: Diuretikum.

I: Léčba edémů a/nebo ascitu vyvolaných onemocněním srdce nebo jater, ledvin, plicního edému (např. při akutní srdeční insuficienci), léčba hypertenzní krize.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku a na sulfonamidy, hypokalemie, hyponatremie, metabolická alkalóza, akutní glomerulonefritida, selhání ledvin s anurií, jaterní kóma.

Heparin Léčiva inj.

IS: Antikoagulans.

I: Profylaxe a terapie všech forem trombóz a tromboembolií v žilním a tepenném systému, u některých forem DIC, některé formy infarktu myokardu, prevence nestabilní anginy pectoris, infarktu (opakované trombózy) a tranzitorní ischemické ataky, prevence srážení krve během dialýzy a jiných zákroků s extrakorporálním oběhem, doplněk k trombolytické terapii k zabránění reokluze otevřených cév.

KI: Přecitlivělost na heparin nebo metylparaben, stavy s aktivním krvácením, trombocytopenie, purpura, krvácení u pacientů s hemofilií, subakutní bakteriální endokarditidou, žaludečním nebo dvanáctníkovým vředem, jícnovými varixy,

u cerebrovaskulárních poruch, u těžké hypertenze, u stavů s těžkým poškozením jater nebo ledvin, při lumbální punkci a regionální blokádě anestetikem, dále u aktivní TBC, hrozícího potratu a u karcinomu, pokud je zdrojem krvácení.

Calcium biotika inj.

IS: Mineralium. Vápník pro parenterální aplikaci.

I: Hypokalcemie různého původu a to především symptomatická (tetanie, spazmofilie, bronchospasmus, laryngeální spasmus). Prevence hypokalcemie. Hyperkalemie a hypermagnezemie. Otrava fluoridy, fluorem, kyselinou fluorovodíkovou, kyselinou šťavelovou. Snížená kontraktilita myokardu při předávkování blokátory vstupu vápníku nebo beta-blokátory. Pomocná léčba akutních alergických stavů.

KI: Hyperkalcemie, hyperkalciurie (např. při hyperparatyreóze, předávkování vitamínu D, u plazmocytomu, kostních metastáz), osteoporóza vyvolaná imobilizací pacienta, digitalizace (s výjimkou těžké symptomatické hypokalcemie), těžká insuficience ledvin, galaktosemie, příznaky šoku (např. anafylaktického).

Magnesium sulfuricum BIOTIKA 10% inj.

IS: Ionty pro parenterální aplikaci; myorelaxans.

I: Pomocná léčba křečových stavů a sklonů k nim (tetanus, preeklampsie, eklampsie, tetanie, spazmofilní neuropatie), hypomagnezemie, dospělí s malabsorpčním syndromem po přetrvávajících průjmech, při chronickém alkoholismu, při dlouhodobé parenterální výživě. Dlouhodobá diuretická léčba, tokolytická léčba.

KI: Hypermagnezemie, svalová hypotonie, snížení vigility.

Euthyrox 50µg tbl.

IS: Hormon štítné žlázy.

I: Léčba netoxické strumy, tyreoiditidy, prevence recidivy strumy po strumektomii, substituční léčba hypotyreózy, pomocná léčba při léčbě tyreotoxikózy po dosažení eutyreózy, supresní a substituční léčba karcinomu štítné žlázy, zvláště po tyreoidektomii.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku. Hypertyreóza, (výjimku tvoří případy, kdy podání levothyroxinu je součástí tyreostatické léčby antityreoidálními látkami).

Concor 5mg tbl.

IS: Antihypertenzivum, selektivní beta-blokátor.

I: Léčba vysokého krevního tlaku a anginy pectoris.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku, akutní srdeční selhání, kardiogenní šok, AV blok (bez pacemakeru), syndrom chorého sinu, sinoatriální blok, symptomatická bradykardie, symptomatická hypotenze, těžké asthma bronchiale nebo CHOPN těžkého stupně, těžké formy periferního arteriálního okluzivního onemocnění nebo Raynaudova syndromu, neléčený feochromocytom, metabolická acidóza.

AGEN 5mg tbl

IS: Vazodilatans, antihypertenzivum, blokátor kalciového kanálu.

I: Léčba hypertenze. Profylaktická léčba stabilní anginy.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku nebo na jiné dihydropyridiny, kardiogenní šok, pokročilá aortální stenóza, těžká hypotenze, srdeční selhání po akutním infarktu myokardu (během prvních 28 dnů), nestabilní angina pectoris.

Seropram 20mg tbl.

IS: Antidepressivum.

I: Léčba deprese, panické úzkostné poruchy, léčba obsedantně-kompulzivní poruchy.

KI: Přecitlivělost na složky přípravku. Současná léčba inhibitory MAO.

Dithiaden inj.

IS: Antihistaminikum.

I: Projevy přecitlivělosti okamžitého typu (zprostředkované IgE protilátkami); akutní alergické stavy, asthma bronchiale, alergické reakce po bodnutí hmyzem, po podání léků či požití potravin; kopřivka, Quinckeho edém, atopická dermatitida, celková alergická reakce (anafylaktický šok).

KI: Přecitlivělost na složky přípravku, status asthmaticus.

0.9% SODIUM CHLORIDE INTRAVENOUS INFUSION inf. sol.

IS: Infuzní terapie, elektrolyty.

I: Doplnění vody a elektrolytů při izotonické dehydrataci, při zvýšených ztrátách natria a chloridů (zvracení, průjemy), ztráty extracelul. tekutiny. Nosný roztok pro léčiva.

KI: Metabolická acidóza, hypernatremie, hyperchloremie, hyperhydratace, renální selhávání (oligurie až anurie), dekompenzovaná srdeční nedostatečnost, plicní a mozkový edém, těžší stupeň hypertenze.

GLUKÓZA 5% inf. sol.

IS: Infuzní terapie, glukóza.

I: 5% roztok glukózy je izosmotický s krevní plazmou, používá se k doplnění objemu tělesných tekutin zejména při ztrátě tzv. "čisté vody", v kombinaci s elektrolyty k doplnění tekutin při izotonické dehydrataci, jako nosný roztok pro další léčiva.

KI: Hyperglykemie, zvláště diabetická, akutní fáze při ischemii mozku, hypokalemie, acidóza, hyperhydrataci, hypoosmolalita.

KALIUM CHLORATUM LÉČIVA 7.5% inf. cnc. sol.

IS: Kaliový přípravek.

I: Prevence a léčba hypokalemie spojené s hypochloremickou alkalózou; ztráty draslíku způsobené zvracením, na podkladě nefrotického syndromu, při podávání diuretik s kaliuretickým účinkem, zvláště při kombinaci s digitalisovými glykosidy; při dlouhodobé léčbě vysokými dávkami kortikosteroidů, při ileu, hyperaldosteronismu, traumatech a po těžkých operacích.

KI: Hyperkalemie a všechny stavy, které k ní mohou vést, především velký pokles renálních funkcí, nemoci doprovázené nadměrnou destrukcí tkání (traumata, popáleniny), akutní dehydratace, metabolická acidóza, současná léčba kalium šetřícími diuretiky.

Příloha č. 3 Vstupní nutriční dotazník + nutriční příjem během hospitalizace

Nutriční deník
 Povol. H. 5943

Dg C920 Poj.
 Pacient/ka je s ohledem na věk 60...roků, výšku 163...cm, váhu 90...kg, BMI 34...a hmotnostní úbytek 0...% indikována k umělé výživě v případě poklesu x sřetvalého poklesu p.o. příjmu pod 1600...kcal
 Doporučená dávka kalorií je celkem 1600...kcal
 Doporučená dávka bílkovin je 45...g s úpravou dle funkce jater a ledvin a sledování odpadu urey moči.
 Cesta podání výživy závisí na použitelnosti GIT.
 Bilanci kalorií a bílkovin vizte níže v grafech.

Dne 26.11.2024, M.Procházková, nutriční terapeutka
 Orientační potřeba kalorií červeně

Katabolismus bílkovin v gr. - červeně

Nutriční dotazník

Šítek pacienta: Povol. H. 5943

Výška: 163 cm
 Váha: 90 kg
 Věk: 60 let
 BMI: 34
 Ideální hmotnost: 88 kg

Jiné onemocnění:

- 1) Stravujete se pravidelně? (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře) *ANO*
- 2) Máte chuť k jídlu? *ANO*
- 3) Přibíral/a jste za poslední 3 měsíce více jak 3 kg? Kolik? *NE*
- 4) Zhubl/a jste za poslední 3 měsíce více jak 3 kg? Kolik? *NE*
- 5) Máte nějaké potíže s příjmem stravy?
 špatné polykání *NE* zácpa *NE*
 bolesti v ústech *NE* nevolnost *NE*
 zvracení *NE* problémy s lousáním *NE*
 průjem *NE* nechutenství *NE*
 změny chuti *NE* změny sliznice dutiny ústní *NE*

6) Kolik tekutin za den vypijete? A kolik z toho je kávy?
 méně než 1 litr *2,5 litru*
 více jak 2,5 litru *dvě až dvě a půl*

7) Kouříte? Kolik cigaret denně? *kuřáček 15 let*

8) Oblíbené pokrmy *uře*
 Neoblíbené pokrmy

9) Potravinové alergie

Datum: 26/11/24

Zapsal/a: *Martha Procházková (Bc.)*

Příloha č. 4/1 Ošetřovatelský plán ke dni 11.12.2007

Pam. H. # 1949		Plán ošetřovatelské péče				ÚHKT	
denní služba (D): Dana Zappová		noční služba (N): Hana KAPITÁNOVÁ		datum: 11/12/2007			
při předkladu převzala:		při předkladu převzala:		překlad, čas:			
D/N	Důvod	D/N	Očekávaný výsledek	D/N	Intervence	D/N	Hodnocení
1. Riziko infekce							
X	kanya	X	pacient nemá známky infekce	X	monitoruj FF 3x / denně nebo kontinuálně		výsledek splněn
X	moč, katetr	X	MINIMALIZOVAT RIZIKO PŘEMĚNĚ INFEKCE	X	sleduj projevy infekce u jednotlivých invazivních vstupů a mlž a porušenou kůži	X	výsledek splněn + pokračovat
	drín - jaký?	X	PREVENOVAT PŘEMĚNĚ INFEKCE BUBON KVALIT	X	držet hygienické režimy die OS č. 18 a BE č. 4		výsledek nesplněn + pokračovat
	operační rána		POZOROVAT	X	postupuj asepticky a dle příslušných OS		Poznámky (datum vzniku):
	dekubitus			X	ZABÝTÍ VÝCHOVĚ DOBRÝCH ZOBRAZKOVANÝCH		8.6.1.07
X	jiný						
2. Zvýšená TT (37-37,9°C)							
	infekce	X	horečka (nad 38°C)	X	monitoruj TT 6x / denně nebo kontinuálně	X	výsledek splněn
	invazivní vstupy - jaké		pacient má normotermii do 4hod	X	monitoruj FF 3x / denně nebo kontinuálně	X	výsledek splněn + pokračovat
	rána		pacient bez komplikací provázející horečku	X	monitoruj vědomí		výsledek nesplněn + pokračovat
	alergická reakce			X	podaj antipyretika dle ordinace lékaře - POUŽÍVAT PARACETAMOL		Poznámky (datum vzniku):
X	nejasná etiologie			X	odeber HK č. 15 die OS č. 15		11/12/07
	jiný			X	zajišť pacientovi zvýšenou hygienickou péči, péči o lůžko		
				X	ZABÝTÍ VÝCHOVĚ DOBRÝCH ZOBRAZKOVANÝCH		
3. Bolest							
	mucosida		lokalizace		pacient nepocituje bolest		výsledek splněn
	zhoubné ložisko				pacient pocituje zmírnění bolesti		výsledek splněn + pokračovat
	střevní GvHD				pacient zaujímá úlevovou polohu		výsledek nesplněn + pokračovat
	ze základního onemocnění				pacient je oběhově stabilní		Poznámky (datum vzniku):
	jiný						
4. Krvácení							
X	porucha koagulace		pacient nemá projevy krvácení	X	kontroluj projevy krvácení (jaké? POUŽÍVAT MĚŘENÍ	X	výsledek splněn
X	snížené množství trombocytů		pacient má snížené projevy krvácení	X (MĚŘENÍ, BIL, VÁŽEB)	X	výsledek splněn + pokračovat
	porucha cévní stěny	X	pacient zná rizika krvácení	X	zhodnot celkový stav pacienta		výsledek nesplněn + pokračovat
		X	PRŮBĚHEM VÝCHOVĚ DOBRÝCH ZOBRAZKOVANÝCH	X	aplikuj léky dle lékařské TK - S		Poznámky (datum vzniku):
				X	LEŽE KAPITÁNOVÁ VO RO KURZU TOU (18.01.07)		11/12/07
5. Nevolnost							
	chemoterapie		Zvracení		pacient pocituje úlevu		výsledek splněn
	léky - jaké?				pacient přijímá potravu bez vedlejších projevů		výsledek splněn + pokračovat
	poranění či infekce CNS				pacient je dostatečně hydratovaný		výsledek nesplněn + pokračovat
	dietní chyba						Poznámky (datum vzniku):
6. Nedostatečná výživa							
	nevolnost, zvracení		pacient nemá úbytek těl. hmotnosti		monitoruj příjem potravy a tekutin		výsledek splněn
	porucha sliznice DÚ		pacient má zajištěný dostatečný energetický příjem		monitoruj tělesnou hmotnost pacienta 8.hod.		výsledek splněn + pokračovat
	endotracheální / tracheostomická kanya		pacient má fyziologickou hladinu glykémie		kontaktuj nutričního terapeuta		výsledek nesplněn + pokračovat
	diabetes mellitus				zaveď NGS / NJS č.die OS č. 19		Poznámky (datum vzniku):
	vedlejší účinek léčby				pečuj o NGS / NJS die OS č. 19		
	nechutenství				pečuj o sondu a aplikuj výživu die OS č. 1/06		
					monitoruj hladinu glykémie		
					kontroly glykémie dle ordinace lékaře - die OS č. 35		
					aplikuj parenterální výživu dle ordinace lékaře		
7. Průjem							
	infekční proces		pacient má snížený počet stolic za den		monitoruj frekvenci, množství, barvu, zápach a charakter stolice		výsledek splněn
	výživa sondou		pacient je dostatečně hydratovaný		monitoruj FF / denně nebo kontinuálně		výsledek splněn + pokračovat
	vedlejší příznaky léčby		pacient nemá bolesti		monitoruj bolest a postupuj die OM č. 4/05, MN č. 1/05		výsledek nesplněn + pokračovat
	porucha dietního režimu		pacient nemá nutkání na stolici		pečuj o kůži a okolí konečníku die MN č. 10/05 a OM č. 8/05		Poznámky (datum vzniku):
	GIT porucha		pacient má formovanou stolici				
			pacient nemá porušenou kůži				
8. Zácpa							
	snížená celková aktivita		pacient se pravidelně vyprazdňuje		zajisti aktivitu pacienta dle jeho stavu ve spolupráci s fyzioterapeutem		výsledek splněn
	snížení motility střev po operačním výkonu		pacient nepocituje nespětí břicha, plynatost, nadměrnou námahu při defekaci		kontroluj frekvenci, vzhled, zápach, konzistenci stolice		výsledek splněn + pokračovat
	nedostatečná výživa		pacient má zajištěnou vhodnou výživu		podaj medikaci dle ordinace lékaře		výsledek nesplněn + pokračovat
	vliv medikace		pacient je dostatečně hydratován		zajisti vhodný stravovací režim ve spolupráci s nutričním terapeutem		Poznámky (datum vzniku):
	hemeroidy				aplikuj klyzma die OS č. 34		
9. Riziko pádu							
	onemocnění		pacient je zabezpečen proti pádu		zajisti bezpečnost pacienta die OS č. 31		výsledek splněn
	porucha vědomí		pacient je poučen o nutných opatřeních		monitoruj nutnost dočasné imobilizace pacienta do příslušného záznamového archu		výsledek splněn + pokračovat
	únava		rodina je poučena o nutnosti preventivních opatření		spočítej riziko pádu (po, st, pá + při změně stavu)		výsledek nesplněn + pokračovat
	vliv medikace				edukuj pacienta, rodinu		Poznámky (datum vzniku):
					postupuj die OM č. 9		
					zajisti signalizační zařízení na dosah pacienta		
					zaznamenej mimořádnou událost v případě pádu		
10. Strach, deprese, úzkost							
X	hospitalizace	X	pacient je schopen hovořit o neg. pocitech	X	edukuj pacienta		výsledek splněn
X	nemoc - PŘESTAVY	X	pacient bez známek psychomotorického neklidu	X	komunikuj dostatečně s pacientem, s rodinou	X	výsledek splněn + pokračovat
	obavy o rodinu	X	PRŮBĚHEM VÝCHOVĚ DOBRÝCH ZOBRAZKOVANÝCH	X	podaj medikamenty dle ordinace lékaře (sedativa)		výsledek nesplněn + pokračovat
	nedostatečné informace	X		X	informuj os. lékaře klinického psychologa		Poznámky (datum vzniku):
							11/12/07
11. Alterace kognitivních funkcí							
	vliv léčebné medikace (opiáty, hypnotika)		dezorientace (čas, místo, osoba)		pacient toleruje kontinuální medikaci		výsledek splněn
	poranění hlavy				pacient je schopen udržet pozornost a zapojuje se do aktivit		výsledek splněn + pokračovat
	nitrobní krvácení				pacient má pravidelný spánkový cyklus		výsledek nesplněn + pokračovat
	infekce CNS				pacient si uvědomuje realitu, místo, čas		Poznámky (datum vzniku):
	poruchy spánku				pacient koordinuje pohyby těla, oči, reaguje na dotyk		
	psychická porucha				pacient je soběstačný v denních činnostech		
	hypoxie						
					pozorný změny v chování pacienta		
					sleduj spánkový cyklus a kvalitu spánku		
					pozorný účinky léků		

Příloha č. 5 Hodnocení plánu péče

H.C.
* 1949

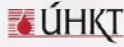

Hodnocení realizace ošetrovatelské péče

Hodnotíme změny stavu pacienta v návaznosti na plán péče, předáváme další závažné informace.
Po, St, Pá + při závažné změně stavu pacienta - hodnotíme riziko pádu, riziko vzniku dekubitů, dutinu ústní a GCS (při poruše vědomí)

Rok 2007	Celodenní hlášení	Noční hlášení
Datum		
PO	RP: , RD: , DÚ: , GCS:	
	Podpis:	Podpis:
ÚT	<p>dg 1) ÚVŠPÁMĚN POKRÝVAT VÍLY (PŘETOKY NEVSTUPENÍ + I.V. KSTMP)</p> <p>dg 2) VYKONÁVÁNÍ TT V KORBĚ (267-0)</p> <p>dg 4) VYŠETŘENÍ HLAVY (267-1072) NEVŠPÁMĚN K VÝKĚ SPOČITKY</p> <p>dg 10) N. ŽELVÁKOVĚNÍ, POKRÝVAT VÍLY</p> <p>dg 14) KROČENÍ, RP 1) JAKÉKOLIŽ PŘI ŽIB, POKRÝVAT VÍLY</p> <p>ad 12) VÍLY POKRÝVAT VÍLY V BUDOVĚ, BEZ DOPŮŤI ČI ŽIBKŮ</p> <p>DETIŠI POKRÝVAT VÍLY</p> <p>ad 20) TĚLESNÝM ZDRAVÍM ZÁMĚRÍ CHRONICKÉHO POKRÝVAT VÍLY</p> <p>ad 21) TĚLESNÝM ZDRAVÍM BEZ DETIŠI</p>	
	Podpis: Dana Zappová	Podpis:
ST	RP: , RD: , DÚ: , GCS:	
	Podpis:	Podpis:
ČT		
	Podpis:	Podpis:
PÁ	RP: , RD: , DÚ: , GCS:	
	Podpis:	Podpis:
SO		
	Podpis:	Podpis:
NE		
	Podpis:	Podpis:

Příloha č. 6 Tabulky hodnocení rizik

Tabulky pro hodnocení rizik

Glasgow skóre hloubky bezvědomí			Riziko pádu		WHO kritéria pro DÚ
Ozvěnění odí	spontánní	4	Pohyb	Smyslové poruchy	0. stupeň
	na oslovení	3	neomezený	0 žádné	defekt není přítomen
	na bolest	2	používá pomůcek	1 vizuální, sluchové, smyslový deficit	1. stupeň
	bez reakce	1	potřebuje pomoc při pohybu	1	nepohoda, pobolívání v DÚ, zarudnutí
Slovní odpověď	orientovaný/a	5	nechopen přakuunu	1	
	zmatený/a	4	Vyprazdňování	Mentální status	2. stupeň
	nekomunikuje	3	nevýžaduje pomoc	0 orientovaný	bolestivé vřidky, zarudnutí, potravu je možné přijímat
	nesrozumitelné zvuky	2	v anamnéze rykturie / inkontinence	1 občasná / noční dezorientace	3. stupeň
Reakce na bolest	bez odpovědi	1	vyzaduje pomoc	1 historie dezorientace / demence	
	provede pohyb na příkaz	6	Medikace	Věk	
	lokalizuje podnět	5	neužívá rizikové léky	0 18 - 75	defekty, není možné přijímat tuhou stravu, jen tekutiny
	úniková reakce	4	užívá léky - diuretika, antiepileptika, psychotropní léky, benzodiazepiny, antihypertenziva, antiparkinsonika	1 75 a výše	4. stupeň
	necílená flexe končetin	3		Pád v anamnéze	nemožné přijímat potraviny a tekutiny
	necílená extenze končetin	2		ano	Aktuální stupeň (OS č. 3):
neraeguje	1	Celkem (skóre 3 a vyšší - postupuj dle OS č. 31)			
Celkem (porucha hloubky vědomí: pod 8 = těžká - koma, 9-12=střední, 13-15=lehká)					
Riziko vzniku dekubitů dle stupnice Nortonové					
Schopnost spolupráce	Přidružená onemocnění	Aktivita	Hodnocení		
úplná	4 žádné	4 chodí bez pomoci	4		
částečně omezená	3 DM, TT	3 chodí s pomocí	3	nízké riziko nad 36	
velmi omezená	2 anémie, kachexie, trombóza, obezita	2 sedáčka	2		
žádná	1 maligní onemocnění	1 ležící na lůžku	1	střední riziko 25 - 35	
Věk	Fyzický stav	Pohyblivost			
pod 10	4 dobrý	4 plná	4	vysoké riziko 18 - 25	
pod 30	3 zhoršený	3 částečně omezená	3		
pod 60	2 špatný	2 velmi omezená	2	velmi vysoké riziko pod 17	
nad 60	1 velmi špatný	1 žádná	1	Aktuální skóre (skóre 25 a méně - postup dle MM č. 10/05, OM č. 8/05, event. OS č. 2/01)	
Stav pokožky	Stav vědomí	Inkontinence			
normální	4 bdělý	4 žádná	4		
kupinatá, suchá, alergie	3 apaticky	3 občasná	3		
vřítká	2 zmatený	2 převážně moč	2		
rány, popraskaná, těžká alergie	1 bezvědomí	1 moč, stolice	1		

Příloha č. 7 Edukační záznam

EDUKAČNÍ ZÁZNAM	Edukováná osoba (datum)				Použitá metoda (x)								Reakce edukované osoby (x)				kdo edukoval (razítka + parafr)	poznámka
	pacient	rodinný příslušek	jiný	osoba	praktický nácvik	jiná	chápe sdělení	nepochopí sdělení	sdělení edukaci	opakované edukaci	prakticky zvládá dovednost	pacienta nelze edukovat						
Edukace při přijetí																		
Použití identifikačního náramku																		
Péče o žilní vstup																		
Příprava předpéče po vyšetření vykonu																		
Poučení o bolesti																		
Péče o DÚ																		
Péče o ránu																		
Užívání léků - ATB																		
- analgetika/opiáty																		
- chemoterapie																		
- imunosupresiva (vč. ATG)																		
- diuretika																		
- hypnotika																		
- inzulin																		
- antikoagulační																		
- krevní přípravky, deriváty																		
Jméno:																		
Prevence pádu																		
Poučení o TBI																		
Výživa - v období transplantace																		
- v neutropenii																		
- před jípo výkonu:																		
- do domácího ošetření																		
- jiná dieta:																		
RHB - pohybový režim																		
- dechový režim																		
- polohování																		
- užívání pomůcek																		
Omezení pohybu -																		
Sabepéče																		
Pohovor s rodinou																		
Duchovní potřeby																		
Edukace při propuštění																		
Doporučení 100 dní po transplantaci																		

Příloha č. 8 Krevní obraz s diferenciálním rozpočtem leukocytů

Morfologicko - cytochemická laboratoř ÚHKT, U Nemocnice 1, 128 20 Praha 2
 Tel.:221977283, fax.:221977249, e-mail:morfol-cytochem@uhkt.cz

Analyzátor: ADVIA 120 Bayer

KREVNÍ OBRAZ

Jméno: Paní H.	RČ: * 2043	Dg: C920	I
Odd: JIHP a transplantace kostní dř./..		IČZ: 02002101	Odd.: 2T2 NS: 101
Lékař:		Adresa: ÚHKT, U Nemocnice 1, 12800 Praha 2	
Datum a čas odběru: 11.12.2007-07:30:00		Datum a čas příjmu: 11.12.2007-07:42:00	
Číslo vzorku denní	Číslo vzorku roční:		
RBC 3.06 10 ¹² /l 4.20-5.40	WBC 0.30 10 ⁹ /l 4.00-10.80		
Hgb 101.00 g/l 120.00-160.00	NEUT# 0.01 10 ⁹ /l 1.60-8.00		
Hct 0.28 l 0.37-0.47	LY# 0.22 10 ⁹ /l 0.76-5.20		
MCV 91.40 fl 81.00-99.00	MO# 0.01 10 ⁹ /l 0.14-1.00		
MCH 33.10 pg 27.00-34.70	EO# 0.02 10 ⁹ /l 0.00-0.70		
MCHC 362.00 g/l 330.00-370.00	BASO# 0.00 10 ⁹ /l 0.00-0.20		
RDW 17.40 % 11.50-14.50	LUC# 0.03 10 ⁹ /l 0.00-0.40		
	NEUT 5.00 % 40.00-74.00		
	LY 74.70 % 19.00-48.00		
	MO 2.10 % 3.40-9.00		
	EO 7.10 % 0.00-6.00		
	BASO 1.20 % 0.00-2.00		
	LUC 9.90 % 0.00-4.00		
PLT 10.00 10 ⁹ /l 130.00-400.00			
MPV 6.60 fl 7.20-11.10			
PDW 22.20 % 25.00-65.00			
Pct 0.01 10 ⁻³ 0.12-0.36			
MPC 289.00 g/l 277.00-301.00			
MPM 1.80 pg 1.70-2.30			
Macro +			
Aniso +			
Komentář:			

Ústav hematologie a krevní transfuze, U Nemocnice 1, Praha 2

DOPORUČENÍ PRO NEMOCNÉ PO TRANSPLANTACI KMENOVÝCH BUNĚK KRVETVORBY

I. PRVNÍCH STO DNÍ PO TRANSPLANTACI

Po transplantaci kostní dřeně jste propuštěni z nemocnice v době, kdy Vaše transplantovaná kostní dřeň již uspokojivě funguje. Počet krevních destiček (buněk odpovědných za srážení krve) je již tak vysoký, že není nebezpečí krvácení. Současně je již i dostatečné množství granulocytů (bílých krvinek bránících organismus proti infekcím) a riziko vzniku infekce je tedy již podstatně menší než během pobytu v nemocnici. Nicméně možnost nákazy infekčními zárodky z kůže, nosu, dýchacího i trávicího traktu i odjinud, včetně z okolí, je vyšší než u ostatní populace, protože imunitní systém (obranyschopnost organismu) je ještě potlačen (předchozí nemocí, prodělanou léčbou i současně podávanými léky). Po propuštění z nemocnice však nemusíte omezovat kontakt se členy rodiny (pokud netrpí infekční nemocí), i když velmi těsným kontaktům (polibky, pohlavní styk, apod.) během prvních 100 dní je lépe se vyhnout.

A. Obličejová maska

1. Při kontrolách v nemocnici (kde se schází velké množství nemocných lidí) musíte vždy tuto masku nosit, abyste byli chráněni před možností infekce mikroorganismy přenášenými ve formě vodních kapének (kašláním, kýcháním, atd.). Nicméně ani používání nezaručuje 100% ochranu (např. před infekcemi dětského věku).
2. Ve vlastním bytě nemusíte nosit masku, pokud jste sami či se členy rodiny, kteří netrpí infekční nemocí či nejsou v karanténě (ochranné lhůtě, během níž se nemoc projeví). Děti z jeslí, mateřských školek či škol musí nosit masku v každém případě, pokud jsou ve stejné místnosti s nemocným, po dobu nejméně 3 týdnů (aby došlo k vyloučení, že nejsou v inkubační době nakažlivých nemocí - spalničky, neštovice, apod.). Nejideálnějším řešením je děti přechodně svěřit prarodičům a pokud to není reálné a jsou s Vámi doma, neměly by navštěvovat předškolní zařízení.
3. Pokud je to možné nepřijímejte žádné "cizí" návštěvy. Když je to nezbytné, tak noste masku.
4. Žádné nemocné osoby nesmíte navštěvovat, návštěvy nemocných lidí nesmíte přijímat.
5. Doporučujeme Vám rovněž nenavštěvovat místa, kde je více lidí pohromadě, proto není vhodné provádět nákupy (a pokud je to nezbytné, tak použijte masku). Návštěvy např. divadel, kin, obchodních domů, výstav, schůzí, restaurací apod. či cesty hromadnými dopravními prostředky, nejsou během prvních 100 dní doporučovány.
6. Během jízdy autem noste masku pouze tehdy, pokud cestuje současně "cizí" osoba.
7. Během procházek venku (v přírodě či ve městě) nemusíte masku nosit, měla by však být připravena k použití v případě kontaktu s cizími lidmi.

Ústav hematologie a krevní transfúze, U Nemocnice 1, Praha 2

B. Mytí rukou

Mytí rukou je stejně důležité, jako nošení obličejové masky. Mnoho mikroorganismů se (vedle kapénkami) přenáší cestou z rukou do úst či po kontaktu ruce - nos. Ruce je bezpodmínečně nutné mýt nejméně po každém použití WC, před každým jídlem a po kontaktu s osobami.

C. Denně si 1x kontrolujte váhu a 3x měřte teplotu

VYHLEDÁNÍ OŠETŘUJÍCÍHO LÉKAŘE

I přes dodržování těchto pokynů může dojít k infekci či jiné komplikaci, například projevům reakce štěpu (nové dřeně) proti hostiteli (tedy Vám). Proto je potřeba znát následující příznaky. ***Pokud se objeví, tak ihned informujte ošetřujícího lékaře.***

1. ***Změna tvaru těla (hlavně otoky, zvětšování obvodu břicha atd.).***
2. ***Změna barvy a tuhosti stolice (převážně průjem).***
3. ***Změna zabarvení moče.***
4. ***Začervenání kůže či jiné kožní projevy ("vyrážky").***
5. ***Teplota nad 37.5 °C***
6. ***Kašel či "pocit nedostatku vzduchu".***
7. ***Nevolnost (pocit na zvracení) nebo zvracení.***
8. ***Bolesti.***
9. ***Nemožnost užívat všechny předepsané léky (nedostatek, nesnášenlivost, atd.).***
10. ***Krvácení.***

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ:

Po transplantaci budete pravidelně docházet na kontroly, kde Vám bude odebrána krev, budete vyšetřeni a budou Vám vydány či předepsány nezbytné léky.

Užívání žádného z předepsaných léků nemůže být ukončeno bez souhlasu lékaře z transplantčního centra.

Při obtížích (viz výše) kontaktujte ihned:
Ústav hematologie a krevní transfúze
U Nemocnice 1

128 00 Praha 2

Telefonicky na čísle 221977288 nebo amb. 221 977 315
Kdykoliv, i během noci či víkendu.

Ústav hematologie a krevní transfuze, U Nemocnice 1, Praha 2

II. POKYNY PRO CHOVÁNÍ PO DNI +100 PO TRANPSLANTACI

Po 100 dnech po transplantaci kostní dřeně je již imunitní systém částečně (ale ne úplně) obnoven. Umožní překonat běžná nachlazení či nemoci (chřipka apod.). Nicméně některé infekce, hlavně plicní, jsou u lidí po transplantaci kostní dřeně častější, než u ostatních, neboť úplná funkce imunitního systému (hlavně tvorba vlastních protilátek) se plně obnoví až do 9-18 měsíců. Ani dále doporučovaná opatření proto nemusí vyloučit vznik infekční komplikace a je nutno i v tomto období po transplantaci být opatrnější.

A. Nošení obličejové masky

Přenos infekcí, hlavně virových, se nejčastěji děje přenosem kapénkami v malých, uzavřených prostorech (výtahy, čekárny, veřejné dopravní prostředky, atd.), kde lidé kašlou či kýchají. Proto je vhodné se těmto prostorům vyhýbat. Rovněž je šikovné v době chřipkových epidemií nosit při nákupu, cestování či na pracovišti obličejovou masku (stejně tak doma). Pokud je v rodině někdo nemocen, je vhodné jeho (či Vás) přechodně izolovat. Nezapomínejte na mytí rukou (alespoň po použití WC, před jídlem či po kontaktu s nemocným).

B. Péče o dutinu ústní

Po transplantaci většinou ještě mnoho měsíců nefungují přirozené obranné mechanismy, které chrání zuby proti vzniku zubního kazu. Proto je pečlivá zubní hygiena (včetně používání zubních past s aktivním fluorem, ústních vod atd.) velmi důležitá. Doporučujeme častěji navštěvovat zubního lékaře.

C. Kontakt s domácími zvířaty, rostlinami

Na rostlinách, ve vodě určené k zalévání a stejně tak i na zvířatech se vyskytují mikroorganismy, které mohou způsobit infekci. Na transplantační jednotce není možné pěstovat žádné květiny (ani je tam přinášet, což platí pro personál i pacienty či návštěvy). Po propuštění, při normálních hodnotách granulocytů, se květiny ani domácí zvířata (s výjimkou ptáků) nemusejí odstraňovat. Nicméně člověk po transplantaci kostní dřeně prvních 6-9 měsíců sám nesmí o zvířata ani rostliny pečovat a po případném kontaktu je nutné si umýt ruce.

D. Plavání

Při plavání ve veřejných koupalištích je možné získat velmi mnoho infekcí, proto doporučujeme během prvních 6-9 měsíců po transplantaci se nekoupat v koupalištích, bazénech, řekách, rybnících, apod., ani není vhodné provozovat vodní sporty.

E. Škola

Ve školních místnostech, stejně tak jako ve všech uzavřených prostorech, se lehce přenášejí infekce. Proto v prvním půlroce doporučujeme buď provádět výuku doma či studium přerušit. Pokud po 6 měsících nejsou přítomny žádné komplikace, tak se svolením ošetřujícího lékaře je možno začít školu (či zaměstnání) navštěvovat.

Ústav hematologie a krevní transfuze, U Nemocnice 1, Praha 2

F. Sportovní a sociální aktivity

Nebezpečí nákazy na volných prostranstvích je malé, proto sportovní ani sociální aktivity ve volné přírodě není potřeba omezovat. O akcích v uzavřených prostorech již opakovaně bylo pojednááno: během prvních 6 měsíců nejsou vhodné.

F. Očkování

Před propuštěním z nemocnice se provádějí imunologické testy. Ty většinou prokáží, že imunitní systém není ještě zcela v pořádku, neboť chybí důležité protilátky, včetně protilátek dříve přítomných. Tedy po transplantaci kostní dřeně nemusí odolnost proti již dříve prodělaným onemocněním (např. spalničky apod.), rovněž může být nedostatečné množství protilátek získaných v minulosti očkováním (např. záškrť, tetanus). Vzhledem k tomu, že plná funkce imunitního systému se obnovuje až 9-12 měsíců, tak nové očkování brzy po transplantaci by mohlo být nebezpečné. Vhodnost očkování bude zvážena ošetřujícím lékařem nejdříve za 1,5 až 2 roky po transplantaci po vyšetření obranyschopnosti.

Pokud se cítíte nemocni:

Pokud se cítíte nemocni (obzvláště, máte-li teplotu), uvědomte ihned Vašeho ošetřujícího lékaře. Přesto, že s časem uplynulým od provedené transplantace možnost vzniku infekční komplikace klesá, mohou se infekce objevit i v pozdějším období. Pamatujte, že je lépe přijít dříve a třeba z Vašeho pohledu "zbytečně" být přijat na pozorování do nemocnice, než příznaky podcenit a tím zvyšovat riziko vzniku závažné komplikace.

Pravidelné kontroly

Při propuštění je stanoven plán kontrol, při každé návštěvě Vám bude oznámen i termín další kontroly. Každá mimořádná aktivita (hlavně cestování do zahraničí, delší pobyt mimo domov, atd.) by měla být konzultována s ošetřujícím lékařem.

Jídla nevhodná během prvních 100 dní po transplantaci:

- 1. Nápoje:** čerstvé nepasterizované mléko, "tvrdý" alkohol
- 2. Masa:** syrové maso, masné a rybí saláty, uzená masa a ryby
- 3. Sýry:** plísňové a zrající sýry (Hermelín, Romadur, Niva, atd.)
- 4. Vejce:** syrová vejce, vaječné saláty, majonéza a výrobky z majonézy
- 5. Zelenina:** všechna syrová kořenová zelenina, neupravené kyselé zelí.
- 6. Koření:** všechno, které není převařeno či zapečeno v pokrmu.

Příloha č. 10 Dietní opatření – 100 dní po transplantaci

Skupiny potravin	Povoleno	Zakázáno
Mléko a mléčné výrobky	<ul style="list-style-type: none"> všechno pasteurizované mléko a mléčné výrobky, kondenzované mléko plísňové a zrající sýry (např. ro克福, gorgonzola), sýry z lahůdkářství, kozi sýr, feta sýr, aj všechny druhy tvavených sýrů mimo druhů vyrobených z plísňových a zrajících sýrů, tvrdé sýry všechny pouze vakuově balené jogurty se živou kulturou, kefir, zakysané mléčné výrobky, kysaná smetana, čerstvá smetana (např. Frutis) domácí koktejly, termizované výrobky (např. termix, prbinaček, mlásinek aj.), sušené mléko nutriční výživa (např. nutriční, resource) 	<ul style="list-style-type: none"> nepasteurizované mléko plísňové a zrající sýry (např. ro克福, gorgonzola), sýry z lahůdkářství, kozi sýr, feta sýr, aj jogurty se živou kulturou, kefir, zakysané mléčné výrobky, kysaná smetana, čerstvá smetana
Maso, masové produkty	<ul style="list-style-type: none"> všechno maso jen dobře tepelně opracované nebo konzervované (hovězí, vepřové, jehněčí, skopové, drůbeží, ryby, korýši, zeřfina, klokan, králík), pozor na data spotřeby vejce – pouze dobře uvařená (např. sázení vejce, na tvrdo, michaná, do pokrmu, mlhovina, atd.) uzeniny vakuově balené salámy, lunchmeat, konzervované ryby, vařené tofu 	<ul style="list-style-type: none"> syrové nevařené maso, masové a studené plátky z lahůdkářství volně kupované nevakované salámy v přírodním obalu a s plísni na povrchu marinované , sušené a nakládání ryby, polotovary, zmrazená jídla u stánků koupené hamburgery, párky v rohlíku a všechna jídla z rychlého občerstvení syrová a nedostatečně tepelně upravená vejce, vaječné saláty, vejce na měkko
Ovoce	<ul style="list-style-type: none"> konzervované a chlazené dobře omýté a očištěné !!! jakékoliv ovoce ovocná šťáva, pasteurizovaný džus nebo čerstvě vymačkaný z čerstvého ovoce), přesnídávka, pyré, kompoty orechy se všeobecně nedoporučují, ale pokud se bez nich nelze obejít tak pouze pražené konzervované 	<ul style="list-style-type: none"> nemytá syrová ovoce, sušené ovoce, ořechy nepasteurizované přírodní džusy
Zelenina	<ul style="list-style-type: none"> jakoukoliv syrovou , chlazenou, mraženou, sterilovanou zeleninu, syrová musí být řádně umytá a očištěná vařené brambory 	<ul style="list-style-type: none"> nemytá, syrová zelenina a bylinky, všechna syrová kořenová zelenina, neupravené kyselá zeli, kvašené zeli salát z lahůdkářství
Pecivo a obiloviny	<ul style="list-style-type: none"> všechn chléb, rohlíky, toustový chléb, piškoty, suchary, bagety, roľky, muffins, palačinky, wafle, čerstvé tousty pšeničná a žitná mouka 	<ul style="list-style-type: none"> celozrnné pečivo, celozrnná mouka (řízko plísni)

Skupiny potravin	Povoleno	Zakázáno
Nápoje	<ul style="list-style-type: none"> všecké průmyslové vřítané nápoje – minerální voda, stouh voda, coca cola, aj. sladké nápoje, pasteurizované džusy, instantní kava, čaj, sirup (neměchat dlouho otevřené v chladničce), nealkoholické pivo a pivo povolena je pouze jedna sklenička piva za den, popřípadě jedna sklenička vína 	<ul style="list-style-type: none"> sypané bylinkové čaje, turecká káva tvrdý alkohol a velké množství piva či vína voda z vodovodu nepasteurizované džusy
Příkrmý	<ul style="list-style-type: none"> brambory, br. kase, br. knedlik, br. polenta, vídeňský knedlik, jemný knedlik, kynuté knedlíky, ovocné knedlíky, rýže, těstoviny, noky, hranolky pouze připravované doma 	<ul style="list-style-type: none"> všechny špatně uvařené přílohy
Sladkosti	<ul style="list-style-type: none"> med, želé, marmelády, sušenky, čokolády, čokoládové tyčinky bez ořechů, perník, suché moutníčky (např. lahůčky, koláče) 	<ul style="list-style-type: none"> nepracované obilné produkty, mletí tyčinky, mák, kokos, rozinky, sušené ovoce, mandle
Tuk	<ul style="list-style-type: none"> olej chlazené máslo, margarín, pasteurizovaná šlehačka, majonéza a itarská omáčka pouze jednotlivě balená v co nejmenším množství, po otevření zpracovat do 24. hodin komerčně balené salátové dresinky, majonézové saláty pasteurizované trvanlivé (s ohledem na stav trávícího ústrojí) 	<ul style="list-style-type: none"> majonézy, zálivky, itarská omáčka, dresinky ve velkém balení a výrobky z nich vyrobené doma
Koření	<ul style="list-style-type: none"> bez velkého omezení přidat do pokrmu na začátku varu 	<ul style="list-style-type: none"> nepepřávané nebo jinak neupravené koření
Luštěniny	<ul style="list-style-type: none"> jednotlivě balené porcované kečup, hořčice občas v malém množství, nejlépe rozmixované na kaši čočka, hrách, fazole, cizrna, soja 	<ul style="list-style-type: none"> draždivé a ostré

- Všechna omezení dodržujte do dne +100. Pak můžete začít postupně zařazovat zakázané druhy.
- Všeobecně se vyvarujte všem kupovaným potravinám v lahůdkách, uzenářstvích, cukrárnách a stravování se v restauracích, fast-foodech aj.
- Pokud budete mít nějaké pochybnosti či dotazy, kontaktujte nutričního terapeuta ÚHKT – Procházková Martina, DiS., tel. 221 977 375, email – maritina.prochazkova@uhkt.cz

Příloha č. 11 Záznam o i.v. přístupu

Štítek pacienta	ZÁZNAM O I.V. PŘÍSTUPU				List č. _____
					rok _____
Datum zavedení	Druh katetru	Místo zavedení	Datum extrakce	Důvod extrakce	Komplikace při zavádění podpis sestry

Druh katetru		Hodnocení místa vpichu	
CŽK	centrální žilní katetr	A	bez reakce
PK	periferní katetr	B	zarudnutí
CŽK-D	dialyzační katetr	C	sekrece tekutiny
ARK	arteriální katetr	D	Krvácení
		E	hnisavá sekrece
		F	porušení pokožky okolí
		G	chybějící steh
		H	podkožní hematom

Datum	Hodnocení	Způsob ošetření	Podpis	Poznámka

Ústav hematologie a krevní transfuze, Praha

Ošetrovatelský standard č. 1/2003 (pořadové číslo 18)

Název: **Hygienické režimy uplatňované u nemocných v ÚHKÚ**

Obsah: I. Teoretická východiska
 II. Prostedí pobytu nemocného
 III. Ošetroující personál
 IV. Strava a nápoje
 V. Podávání léků per os
 VI. Příprava léků k i. v. aplikaci a infúzi
 VII. Hygiena nemocného
 VIII. Návštěvy
 IX. Prostedí mimo box, pokoj nemocného
 X. Související dokumenty

Číslo standardu:	18	Typ standardu:	procesní standard	procesní standard
Platnost od:	10.3.2003	Uplatněno pro:	ÚHKÚ	procesní standardy SZS, VZS, VS
Komise je složena z:	Složení komise:			
Seznam:	J. Škodová (I. 294), Bc. A. Mošková (I. 294), Bc. M. Pařáková (I. 285)			
Kontaktní osoba:	Bc. M. Pařáková (I. 294)			
Schváleno:	15.3.2003	Hlavní ÚHKÚ sestry:	Mgr. L. Vojtášová	
Kontrola:	13/2 roky	březen 05	březen 06	březen 08

Ošetrovatelský cíl:
 Pomocí speciálních hygienických opatření zabránit vzniku infekčních komplikací u nemocných v leukopenii.

I. Teoretická východiska:
 Hygienický režim pacientů na pracovištích klinického úseku ÚHKÚ má zásadní význam pro průběh léčby.
 Nemocní v přípravém režimu před transplantací kmenových buněk krevetvorby, po transplantaci kmenových buněk krevetvorby nebo po cytostatické léčbě mají velmi nízký, někdy až nulový počet leukocytů – leukopenii, proto jsou maximálně ohroženi infekcí z vnějšího i vnitřního prostředí.
 Cílem souborů opatření rozdělujících nemocné do skupin je, co nejúčinněji, zabránit vzniku jakékoliv infekce.

Hlavní oblasti ohrožení:

- 1) prostředí pobytu nemocného (box, pokoj)
- 2) ošetroující personál
- 3) strava + nápoje
- 4) podávání léků
- 5) hygiena nemocného
- 6) návštěvy
- 7) prostředí mimo box, pokoj nemocného (např. při převozu na vyšetření)

Snadnější zvládnutí tohoto období umožňují pokoje se vzduchem filtrovaným HEPA filtry na JHHeP a na **transplantační jednotce (TJ)**.

II. Prostedí pobytu nemocného
 Příprava pokojě, boxu pro nového nemocného:
 • lůžkové oddělení - LO – úklid 1x Mikasept
 • TJ + JHHeP 3x po sobě pečlivý kompletní úklid (2. a 3. úklid může být zahájen až po úplném zasnění předchozího), pokaždé jiný dezinfekční prostředek (1. Mikasept, 2. Savo 3. dle dezinfekčního plánu)
 • lůžkoviny jsou vyměněny za vyčištěné

V průběhu hospitalizace nemocného:
Režim A - transplantační
 • všechna okna JHHeP + TJ jsou pevně uzavřena
 • nemocný pokoj (box) neopouští, pouze v odůvodněných případech (např. převoz na vyšetření, které nelze provést na lůžku)
 • osobní věci nemocného jsou dezinfikovány (postřík, ořtení, pomotení)
 • prádlo (např. spodní prádlo, ponožky apod.) je přineseno z domova vyprané, vyžehlené, přezávky jsou nové (omyvatelné), pro nemocné na TJ nebo v transplantačním režimu na JHHeP je vysterilizováno v autoklávu
 • výměna ložního prádla 1x denně vč. ručníku a pyžama (vše vysterilizováno)
 • kontrola pomocného vozíku na boxu, vč. dezinfekce a doplnění pomůcek 1x týdně, teploměry, jsou uložené na sucho – před použitím postřík dezinfekčním roztokem dle dezinfekčního programu, 3x týdně výměna fonendoskopu (dezinfekce postříkem nebo ořtení dezinfekčními ubrusy po každém použití).
 • úklid probíhá třízbově, dezinfekčními prostředky dle rozpisu, 1x měsíčně jsou provedeny bakteriologické stěry z prostředí (na lůžkovém oddělení 1x za 2 měsíce), 2x měsíčně je stanoven stav kontaminace ovzduší (pouze na TJ a JHHeP).

Režim B – pacient v neutropenii
 • výměna ložního prádla 3x týdně (po, st, pá), nesterilní
 • nemocní mohou mít vlastní prádlo (spodní – výměna denně, pyžamo min. 3x týdně)
 • ostatní opatření viz režim A

Volný režim - ostatní
 • výměna ložního prádla 1x týdně, nesterilní
 • bez dalších opatření

Vstup na JHHeP + TJ
 • vstup na JHHeP + TJ je přes společný hygienický filtr
 • hygienický filtr je vybaven vytíratelným přílnavým rámečkem k zachycení nečistot
 • návštěvy nemocných a ostatní vstupující do prostoru JHHeP + TJ použijí jednorázové návleky na obuv
 • před vstupem na JHHeP + TJ si každý (kromě pracovníků JHHeP a TJ) umyje a dezinfikuje ruce

Spojovací dveře z chodby JHHeP do chodby TJ
 • průchod je možný
 • je nutné dbát na pečlivé zavírání dveří z důvodu správné funkce klimatizací obou oddělení

Slávající filtr TJ
 • zůstává průchozí pro návštěvy nemocných TJ a konziliární pracovníky, při zachování všech výše uvedených opatření

Vstup na lůžkové oddělení
 • návštěvy nemocných použijí jednorázové návleky na obuv

III. Ošetřující personál
 Základem doopravování adekvátních bariérových opatření je důkladné umytí rukou mýdlem pod tekoucí vodou, jejich důkladné osušení do jednorázového ručnicku a následné vetření (do zasklenu-
 tí, tj. cca 30 sekund) alkoholového dezinfekčního prostředku (např. Sterilium) = **HYGIENICKÁ DEZINFEKCE RUKOU (HDR)**, před:
 - přípravou léků p. o., i. v., infuzí, transfúzí asi spíš injekčně podávaných léků (s.c....)
 - přípravou stravy, manipulací s jídlem
 - po ukončení, kdy se ruce kontaminují (použití WC, manipulace s prádlem, biologick-
 ým materiálem ...)

Vstup na pokoj, box:
 TJ

Režim A - transplantační

- personál projde hygienickým filtrem (smyčkou), obleče plášť, ústenku a rukavice, (toto je platné pro každého, kdo do boxu vstupuje), při odchodu z boxu empir pověsí vnější stranou ke stěně
- po použití fonendoskopu olivky dezinfikovat dezinfekčním prostředkem dle harmonogramu, nebo ořtením dezinfekčními ubrousky
- při pobytu na pokoji je vyloučeno si sahát rukavicemi na ústenku, vlasy a ostatní části těla

Režim B – pacient v neutropenii (na TJ je to režim po nastoupení leukocytů nad 1.0)

- při každém vstupu do boxu použít ústenku, rukavice na jedno použití, nebo provést HDR¹
- při přímém kontaktu s nemocným použít plášť (výměna 1x denně), např. při vyšetřování nemocné-
 ho, péči o katétry, odběrech krve apod.

JiHeP:

Režim A - transplantační

- při každém vstupu na pokoj použít plášť, ústenku a rukavice¹, (toto je platné pro každého, kdo do pokoje vstupuje), při odchodu z pokoje empir pověsit vnější stranou ke stěně (empír pro personál a návštěvy, je umístěn uvnitř pokoje za dveřmi, pro úklid před pokojem)
- po použití fonendoskopu olivky dezinfikovat dezinfekčním prostředkem dle harmonogramu, nebo ořtením dezinfekčními ubrousky
- při pobytu na pokoji je vyloučeno si sahát rukavicemi na ústenku, vlasy a ostatní části těla

Režim B – pacient v neutropenii

- při každém vstupu do pokoje použít ústenku, rukavice na jedno použití, nebo provést HDR¹
- při přímém kontaktu s nemocným použít plášť (výměna 1x denně), např. při vyšetřování nemocné-
 ho, péči o katétry, odběrech krve apod.

Volní režim

- při každém vstupu do pokoje provést HDR

Lažkově oddělení:

Režim B – pacient v neutropenii

- při vstupu na pokoj použít ústenku, rukavice na jedno použití, nebo provést HDR¹
- při přímém kontaktu s nemocným použít plášť (výměna 1x denně), např. při vyšetřování nemoc-
 ného, péči o katétry, odběrech krve apod.

Volní režim

- při každém vstupu do pokoje provést HDR¹

¹ SR Hygiena rukou a používání ochranných masek v prevenci vzniku infekčních chorob, nemocnicích a profesionálních nask v ÚHKT

Infekční režim:

Je ustanoven lékárněm oddělení u nemocných osídlených infekční florou, jejíž rozšíření by mohlo ohrozit
 ostatní nemocné - Je platný pro veskerý personál vstupující na pokoj

- při vstupu na pokoj: na JiHeP a TJ je dělicí čára umístěna před pokoj pacienta, na lažkověm oddě-
 lení těsně za dveřmi pokoje, při vstupu si každý obuje návleky, vezme ústenku, empír a rukavice¹
- při opuštění pokoje: vše svléknout před červenou čarou dělicí infekční a neinfekční prostor (po-
 můcky na jedno použití odhodit do odpadové nádoby na pokoji, empír, návleky a nakonec rukavice
 ponechat v pokoji, vystřihat se čehokoli dotknout rukou bez rukavice), umýt si ruce a provést HDR¹
- další opatření:

- veskeré prádlo od nemocného odhazovat do červeného pytle umístěného v koupelně pokoje, po
 naplnění se označit jako infekční, zavázat a ihned transportuje z oddělení do skladu špinavého
 prádla (při vynášení postříkat pytel dezinfekcí na povrchy dle rozpisu)
- pomůcky, které je nutno z pokoje vynešt okamžitě dekontaminovat a poté dezinfikovat a sterili-
 zovat (taktéž při vynášení taců s nádobami)
- výměna prádla se provádí 1x denně (dle potřeby častěji)
- po ukončení pobytu nem. se provede komplexní úklid roztokem Mikaseptu KP (dekontaminace
 prositřed), poté 3x přeprašaný úklid a na závěr prostorová dezinfekce parami kyseliny pero-
 tové (12 hodin, nejlépe přes noc)

IV. Strava + nápoje

Podávání stravy koordinuje nutriční terapeutka ve spolupráci s lékaři, staničními sestrami a pracov-
 nicemi pověřenými prací v kuchynkách dle platných vnitřních předpisů ÚHKT.²

TJ

- postup podávání stravy a nápojů je podrobně rozpracován v příslušných vnitřních předpisech²

JiHeP:

Režim A - transplantační

- platí stejné zásady jako na TJ
- nemocní mají na pokojích vlastní chladničku

Režim B – pacient v neutropenii

- nemocní dostává oběd i večeri na originálním podnosu přímo z kuchyně

LO:

- postupy přípravy a podávání stravy jsou rozpracovány v příslušném vnitřním předpisu²

V. Podávání léků per os, jejich příprava

TJ + JiHeP

Režim A (transplantační) + B (pacient v neutropenii)

- léky per os se připravují do vysterilizovaných lékovek po provedení HDR¹, s použitím pinzety

LO:

- lékovky jsou vydezinfikované, léky se připravují po provedení HDR¹, s použitím pinzety

VI. Příprava léků k i. v. aplikaci a infuzi

- léky k i. v. podání a infuze jsou vždy připravovány v zapnutém laminárním boxu, za přísného dodr-
 žování veskerých podmínek asepsy³

² Metodický návod 1/2006 Stravování pacientů v ÚHKT, OS 16/2002/200 Podávání stravy na klinickém úseku ÚHKT

³ OS 2/2002 Intraovenózní aplikace, Ošetřovatelský manuál 5/2005 Příprava léků v laminárním boxu

<p>VII. Hygiena nemocného:</p> <p><u>TJ:</u> Režim A (transplantovaní) + B (pacient v neutropenii)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný je seznámen se zásadami hygienického režimu již před přijetím • poprvé vstupuje do boxu po odložení svrchního oblečení ve filtru, ve spodním prádle a osprchuje se • nemocný se sprchuje pouze od pasu dolů, s použitím ústenky, horní polovinu těla si pouze omývá žínkou k jednomu použití (sprechová hlavice ze sprechy je odstraněna, nevzniká aerosol, ale pouze proud vody) • k čištění zubů nemocný používá pouze destilovanou vodu (používá měkký zubní kartáček) • postup péče o dutinu ústní je vyvěšen v koupelně • velmi důležité je pravidelné, pečlivé ošetřování nehtů (vyvarovat se poranění) • při holení je doporučen elektrický holič strojek, žiletky a jiné ostré holiče pomůcky jsou nevhodné a nedoporučují se • po každém vyprázdnění toalety si nemocný pečlivě omývá perianální oblast a event. ošetrí dle ordinace lékárníkem (aplikace masti Aviril H nebo jiné, koupěle v dubové kůře či hypermanganu.....) <p>JiHeP:</p> <p>Režim A (transplantovaní) + B (pacient v neutropenii)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný se sprchuje pouze od pasu dolů (sprechová hlavice je odstraněna), používá ústenku • horní část těla si omývá jednorázovou žínkou • ostatní viz TJ <p>LO:</p> <p>Režim B – pacient v neutropenii</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný se sprchuje od pasu dolů (sprechová hlavice je odstraněna), používá ústenku • horní část těla si omývá jednorázovou žínkou • ostatní zásady viz TJ a JiHeP <p>Volný režim</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocní se běžně sprchují • ostatní zásady viz TJ a JiHeP 	<p>VIII. Návštěvy:</p> <p><u>TJ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěvy jsou povoleny pouze přes prosklenou stěnu mezi chodbou TJ a boxem nemocného, ke komunikaci je používán přenosný telefon • vstup na box pouze po dohodě s lékařem (platí stejné zásady jako pro personál) <p>JiHeP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěvy mohou do pokojů nemocných za stejných podmínek jako personál + návleky (na malé pokoje max. v počtu 2 osob, na větší i osob více) • na pokojích nesmí návštěvy sedat na lůžka, použijí židli <p>LO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěvy do pokojů za stejných podmínek jako personál + návleky, dle režimu konkrétního nemocného • na pokojích nesmí návštěvy sedat na lůžko, použijí židli <p>IX. Prostředí mimo box, pokoj nemocného (převoz na vyšetření, rehabilitace chůze po chodbě)</p> <p><u>TJ:</u> Režim A (transplantovaní) + B (pacient v neutropenii)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný si oblékne čistý empír, ústenku, jednorázové rukavice a návleky • po návratu pomůcky odloží, dále již nejsou používány, umyje si ruce
---	---

⁴ OS 1/2002 Péče o dutinu ústní

<p>JiHeP:</p> <p>Režim A – transplantovaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný si oblékne čistý empír, ústenku, jednorázové rukavice a návleky • po návratu pomůcky odloží, dále již nejsou používány, umyje si ruce <p>Režim B – pacient v neutropenii</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný si oblékne empír, ústenku, jednorázové rukavice a návleky • po návratu pomůcky odloží, dále již nejsou používány, umyje si ruce <p>LO:</p> <p>Režim B – pacient v neutropenii</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný si oblékne empír, ústenku, jednorázové rukavice a návleky • po návratu pomůcky odloží, dále již nejsou používány, umyje si ruce <p>Volný režim</p> <ul style="list-style-type: none"> • nemocný si oblékne župan • po návratu si umyje ruce <p>X. Související předpisy</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vyhláška č. 195/2005Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče – Metodické opatření MZ ČR č. 9/2005 Hygienické zabezpečení rukou ve zdravotnické péči – Metodický návod č. 1/2006 Stravování pacientů v ÚHKT – Ošetrovatelský standard č. 16/2002 (20) Podávání stravy na klinickém úseku ÚHKT – Ošetrovatelský standard č. 10/2002 Intravenózní aplikace – Ošetrovatelský manuál č. 5/2005 Příprava léků v laminárním boxu – Směrnice ředitele č. 1/2006 Sterilizace zdravotnického materiálu v ÚHKT – Směrnice ředitele č. 2/2006 Prevence, kontrola, hlášení a dokumentace infekčních onemocnění a nemocněních a profesionálních nákaz v ÚHKT 	<p>ZVLÁŠTNÍ UPOZORNĚNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • k úpravě lůžka pacienta a k hygienické péči vždy použij jednorázovou igelitovou zástěru a po ukončení činnosti ji odhoď do infekčního odpadu • měj na paměti, že dodržování hygienického režimu má zásadní vliv na úspěch léčby nemocných (opatření nejsou stanovena pro potěšení vedoucích pracovníků, <i>ale pro prospěch nemocného</i>) • základem úspěchu je správný úklid, kontroluj v průběhu pracovní směny pracovnice úklidu, zvláště tehdy není-li přítomna stálá pracovnice • buď vždy připravena nemocnému i jeho blízkým vysvětlovat důvody nutnosti dodržování hygienických režimů • při přípravě i. v. léků a infuzí vždy použij zapnutý laminární box, nikdy nepřipravuj tyto léky mimo laminární box nebo v nezapnutém boxu – ohrožuješ tím nemocného na životě
--	---

Ošetrovatelský standard č. 272002 (pořadové číslo 3)

Název: **Péče o dutinu ústní**

- Obsah:
- I. Ošetrovatelský cíl
 - II. Teoretická východiska
 - III. Specifické problémy v dutině ústní
 - IV. Hodnocení defektů v dutině ústní
 - V. Čištění dutiny ústní
 - VI. Vyplachování dutiny ústní
 - VII. Péče o zubní protězu
 - VIII. Péče o dutinu ústní v období mukositidy
 - IX. Vyjádření některých prostředků z péče o dutinu ústní
 - X. Péče v období přidružené sekundární infekce
 - XI. Péče o dutinu ústní u pacienta na ÚPV
 - XII. Výživa a dostatek tekutin jako součást péče o dutinu ústní
 - XIII. Dokumentace v péči o dutinu ústní
 - XIV. Přílohy

Cíle standardu:	3	Jiný standard	procesuální, specializovaný
Plánská odř:	1. 1. 2002	Účelno pro:	ošetrovatelsky personál všech stupňů vzdělání
Kdo je péče poskytována:		všechni pacienti	
Seznání:		Mgr. A. Dočkalová (I.294), D. Zimová (I. 294)	
Kontaktní osoba:		Mgr. A. Dočkalová (I.294)	
Schváleno:	31. 12. 2001	hlavní sestra ÚHKT	Mgr. Lucie Vytílová
	13. 3. 2008	Poslední aktualizace:	
Kontrola:	1x/3 roky	brezen 05	brezen 2011

I. Ošetrovatelský cíl:

- a) prevence vzniku poškození sliznice dutiny ústní
- b) adekvátní ošetření stávajícího poškození dutiny ústní, zabránění rozvoji infekčních komplikací a zmírnění bolesti.

II. Teoretická východiska:

Poškození sliznice dutiny ústní (dále jen DU) u pacientů s hematologickým onemocněním je poměrně častým ošetrovatelským problémem, který může negativně ovlivnit celkové prospívání a průběh léčby nemocného. Většina těchto postižení bývá označována jako stomatitida (zánět DU) nebo mukositida (zánět sliznice).

Příčiny vzniku:

- a) některé typy chemoterapie a aktinoterapie
- b) infekční zánětlivé postižení
- c) nedostatek vitamínů a stopových prvků (železo, B12...)
- d) imunologické postižení (GvHD)
- e) postižení nádorovou infiltrací

Rizikové faktory zhoršující průběh:

- a) poskožený chrup, který může být zdrojem skrytého ložiska infekce (fokusu)
- b) nevhodná zubní protěza, kdy dochází k dráždění a otlačení otlačka sliznice
- c) nedostatečná zubní hygiena DU a zanedbaná péče o chrup
- d) těžké oslabení obrany schopnosti pacienta a neutropenie
- e) velikost dávky rizikového cytostatika a aktinoterapie
- f) kovové plomby chrupu při aktinoterapii

Obecné příznaky a projevy:

- subjektivní: pálení, bolest v ústech při jídle nebo i v klidu při těžkém postižení
 - : bolesti při požití jídla, či tekutin, nebo nemožnost polknout cokoli
 - : porušené, snižené (zádné) vnímání chuti
- objektivní: změna barvy sliznice (zarudnutí, bělavá ložiska, bledost)
 - : otok sliznice, dšání, jazyka, rtů
 - : defekty sliznice při těžkém postižení, případně jejich odlučování a krvácení

Průběh a komplikace:

Průběh je individuální. Obecně se většinou jedná o dočasnou záležitost, která odeznívá po vymizení či odstranění příčiny. Pokročilá a neošetřovaná sliznice však mohou být zdrojem dalších problémů, např. infekce, problémy s příjmem potravy, bolest.

III. Specifické problémy v dutině ústní

a) mukositida DU (stomatitida) po chemoterapii a aktinoterapii: jde o vedlejší účinek chemoterapie a aktinoterapie, kdy dojde k zátavě regenerace buněk sliznice DU.

Mukositida po chemoterapii vysokými dávkami se rozvíjí většinou 5-7. den. Její trvání je variabilní, pokud není komplikována, odeznívá v průběhu jednoho až dvou týdnů v době, kdy dochází k regeneraci krevtvorby.

Po aktinoterapii oblast krku a hlavy nastupuje mukositida přibližně za 10-14 dní a ustupuje po několika týdnech. Projevy: vybledlá sliznice, po obvodu jazyka bývají patrné vkleštiny po otiscích zubů, ve fázi hojení je výrazné slinění

b) infekční stomatitida: jde o následek přemnožení a invaze mikroorganismů v DU především u pacientů s narušenou imunitou (těžká neutropenie, dlouhodobá kortikoterapie)

Dle vyvolavatele se dělí na tři typy:

1. soor (kandidóza stomatitida, moučnivka):
 - původce: kvasinky typu *Candida*
 - projev: bělavá tečovitá ložiska, povlak DU, na patrových obloucích, pocit pálení a sucha v DU.
2. aftózní stomatitida:

původce: viry, nejčastěji typu herpes a coxsaetie

projev: drobné puchýřky nebo plošné defekty (afy) na sliznici jazyka s centrální vkleštinou a s bledým lemem, centrálně červenější a bolestivě, případně výsev oparu na rtu a okolí, nebo popraskané koutky.

3. bakteriální infekce (stomatitida, tonsilitida, angína)

původce: bakterie, nejčastěji streptokoky a stafylokoky

projev: postižená oblast hrda a mandlí bývá zduřelá, silně bolestivá, případně s hnisavými povlaky, horečka.

d) imunologické poškození sliznice (reakce GvHD): reakce štepů proti hostiteli patří mezi časté komplikace alogenní transplantace kostní dřeně či krevtvořivých buněk

projev: akutní GvHD: defekty a odlučování sliznice připomínající mukositidu po předtransplantační přípravě, objevuje se do 3 měsíců po transplantaci

chronická GvHD: pocty trvalého sucha v ústech při nedostatku slin, u 30-50% pacientů po alogenní transplantaci v období 3 měsíců a později, často po ukončení imunosupresivní léčby.

d) změny při nádorové infiltraci:

příčina: infiltrace leukémií (např. AML) či lymfomem

projev: AML: bolestivé, zduřelá a případně krvácející dšně

Lymfom: často nebolešivé zduření mandle nebo kořene jazyka

e) stomatitida z nedostatku vitamínů (B12, kys. listové) a stopových prvků (Fe):

dochází nejčastěji k anémii, ale i k poškození sliznice DU

projev: pálení jazyka, obřížné polykání, vyhlazený červený jazyk, rozpraskané ústní koutky.

IV. Hodnocení defektů v dutině ústní

Rádné hodnocení stavu DU má obsahovat:

- a) lokalizační postižení: anatomické pojmenování postižené oblasti, které zjistíme s pomocí špatle a baterky

Dutina ústní

- I. měkká a tvrdé patro

- II. patrové oblouky
 III. jazyk
 IV. mandle (tonsila)
 V. čipek (uvula)
 VI. dásně

b) rozsah: vyjádřen procentuálne, nebo v mm
 c) stupeň postižení: po zjištění subjektivních a objektivních informací o DÚ určime stupeň postižení podle systému WHO

WHO kritéria toxicity

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
není přítomna	nepohoda a pobo- livání v dutině ústní, zarudnutí sliznice	bolestivé vřidky, zarudnutí, potravu možno přijímat	defekty, nemožno přijímat tuhou stravu, jen tekutiny	nemožno přijímu potravín a tekutin

d) vnímání bolesti: pacientem; hodnocení grafickou metodou VSA (visual analog scale), kde pacient vyznačí in-
 tenzitu bolesti

VAS

Intenzita bolesti: 0 = žádná bolest, 10 = nesnesitelná bolest
 Intenzitu bolesti pacient zobrazí na úsečce číslem

05.....10

VIII. Péče o dutinu ústní v období mukositidy, kdy není možné čištění DÚ zubním kartáčkem:

- zbytky potravy a povlak ze zubů a jazyka odstraňujeme gázou namočenou v solném roztoku nebo v roztoku s bikarbonátem, je nutné nadále pokračovat v kontinuálním vyplachování solným roztokem a roztokem s bikarbonátem (použití štiček není efektivní). V případě intolerance roztoků je možné je nahradit sterilní destilovanou vodou.
- při bolestivosti je možné podat analgeziu podle daného léčebného protokolu, je možné také využít kryoterapie (např. výplachy chladným solným roztokem)

Mukositida není léčitelná, a proto je provádění výše uvedených postupů jediným možným řešením.

IX. Vyloučení některých prostředků z péče o dutinu ústní:

Zcela nepřípustné je používání prostředků, které způsobují záhorvení sliznice DÚ a jazyka, tím zabrání správné-
 mu hodnocení stavu v dané oblasti.

X. Péče v období přidružené sekundární infekce:

- kandidóza stomatitída, je možné použít aktuální antimykotiky prostředek současně s podávanými systémovými antimykotiky (např. fluconazol, itraconazol aj.)
- ostatní sekundární infekce ošetřujeme jen intenzivní ústní hygienou bez lokální aplikace antimikrobiálních pro-
 středků

XI. Péče o dutinu ústní u pacienta na ÚPV

Odstaňování sekretu, čištěním a zvlhčováním nahrazujeme samočističící funkci. U nemocných na ÚPV je roz-
 dlná tvorba slin, chybí žvýkání a polykání.

Postup:

- pravidelně z DÚ odsáváme cévkou zavedenou mezi zuby nebo průduchem nosní dutiny (cévku zavádíme bez
 sítní, odsáváme směrem z DÚ)
- dladně udržujeme DÚ vlhkou
- čistíme oblast tváří, jazyka, patra a zuby – několikrát denně opakujeme
- rytí potřeme jelením lojem /Infiadolam/

Pomůcky:

- roztok pro hygienu DÚ – Stopangin roztok s Borglycerinem
- štičky, tampóny

Cave: - dbej na udržení polohy ET rourky

- využívej možnosti asistence
- průběžně kontroluj stav DÚ – každou změnu konzultuj s ošetrujícím lékařem!

XII. Výživa a dostatek tekutin v péči o dutinu ústní:

- je nutná intenzivní kontrola dostatečného příjmu stravy a tekutin u pacientů s postižením v DÚ, kteří trpí
 bolestivostí při žvýkání a polykání, a proto omezují příjem potravy a tekutin per os
- je vhodné dbát, aby potravu byla přizpůsobena potřebám pacienta, např. úprava konzistence (mletá, kašovitá,
 tekutá), vhodná teplota, nedráždívá...
- není-li možný příjem potravy a tekutin ústy, je indikována parenterální výživa a enterální výživa sondou dle
 ordinace lékaře

XIII. Dokumentace v péči o dutinu ústní:

- změnu stavu dutiny ústní zaznamenáváme do plánu ošetrovatelské péče příslušnou oše. diagnózou
- je-li změna stavu dutiny ústní doprovázena bolestí, zaznamenáme také oše. diagnózu bolesti
- „Záznam o bolesti“ zakládáme v případě intenzivní dle VAS 2 a více, monitorujeme intenzitu bolesti a efekt
 analgetické léčby
- aktuální hodnocení stavu dutiny ústní dle WHO zaznamenáváme do formuláře „Hodnocení realizace oš.
 péče“

- VI. Vyloučení některých prostředků z péče o dutinu ústní:

b) rozsah: vyjádřen procentuálne, nebo v mm
 c) stupeň postižení: po zjištění subjektivních a objektivních informací o DÚ určime stupeň postižení podle systému WHO

WHO kritéria toxicity

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
není přítomna	nepohoda a pobo- livání v dutině ústní, zarudnutí sliznice	bolestivé vřidky, zarudnutí, potravu možno přijímat	defekty, nemožno přijímat tuhou stravu, jen tekutiny	nemožno přijímu potravín a tekutin

d) vnímání bolesti: pacientem; hodnocení grafickou metodou VSA (visual analog scale), kde pacient vyznačí in-
 tenzitu bolesti

VAS

Intenzita bolesti: 0 = žádná bolest, 10 = nesnesitelná bolest
 Intenzitu bolesti pacient zobrazí na úsečce číslem

05.....10

V. Čištění dutiny ústní: pomoci zubního kartáčku a zubní pasty po každém jídle a před spaním

a) **zubní kartáček:** vhodný je měkký kartáček, který má malou pracovní plochu s dostatečným množstvím vláken
 z nylonu, např. CURATEX 1560,3960

b) **zubní pasta:** nejvhodnější je pasta s obsahem účinné antikariézní složky – fluoridy nebo aminofluoridy, které
 vytváří na povrchu zubu vrstvičku, ze které se postupně uvolňuje fluoridové ionty a tím působí neefektivněji na
 zuby. Zubní pasta s obsahem aminofluoridů je např. Elmex nebo Meridol

c) **technika čištění:** nejdůležitější je mechanické odstraňování povlaku z povrchu zubů, doporučuje se technika
 krouživými pohyby v oblasti kontaktu dásně se zubem, kdy vlákna zubního kartáčku jsou ležce šikmo skloněná
 k dásni, ale do dásně nepichají. K dokonalé mechanické technice v čištění chrupu patří použití mezizubních kar-
 táčků k čištění mezizubních prostorů v zadním úseku zubů a využití zubních vláken k čištění mezizubních prosto-
 rů v předním úseku zubů (není vhodné používat je-li nemocný trombopenický nebo v období aplazie či mukositi-
 dy)

d) **dobrá čištění:** tak dlouho, až jsou zuby čisté (hladké na dotyk jazyka a bez viditelných známek povlaku), obvyk-
 le se jedná o dobu do 5min.

VI. Vyplachování dutiny ústní:

- udržování vlhkosti sliznice DÚ je nutné, ve studích bylo prokázáno, že nejvhodnější je vyplachovat dutinu
 ústní každou hodinu izotonickým roztokem a roztokem s bikarbonátem, roztoky je vhodné střídát. V případě
 intolerance roztoků je možné je nahradit sterilní destilovanou vodou.
- zcela vyloučené je použití roztoků, které obsahují dráždivé látky, např. alkohol, peroxid vodíku, chlorhexidin,
 antibiotika aj.
- rytí je vhodné potírat nedráždivými mastmi, např. Infiadolan

VII. Péče o zubní protézu:

- z důvodu prevence infekce je nutné zubní protézu důkladně čistit kartáčkem (vhodný je kartáček na ruce) a
 mýdlem, na noc je vhodné zubní protézu ponořit do antiseptického roztoku, např. roztok jedlé sody, hexetidinu
- v období aplazie by měla být zubní protéza používána pouze při jídle
- v období mukositidy by se měl pacient nosení zubní protézy vyhlýbat

XIV. Přílohy: Informace pro pacienty

Boj proti defektům v dutině ústní

Vážený pacientě,
s Vaším laskavým dodržováním předepsané péče o Vaši dutinu ústní, přispějete ke zmirnění a omezení tvorby defektů na sliznici dutiny ústní, které se mohou v průběhu léčby vyskytnout.
S péčí začnete ihned po přijetí na naši jednotku. Pořtebné informace Vám poskytne Vaše ošetrující sestřina. Při jakémkoliv pochybnosti se, prosím, ihned informujte. Velice rádi Vám dotazy zodpovíme.
Pokud sami pocítíte za nemožné o dutinu ústní pečovat (např. velká únava v průběhu léčby, bolest aj.) upozorněte, prosím, ihned ošetrující sestru, která pečá o Vaši dutinu ústní zajistí.

Těšíme se na Vaši spolupráci.

Kolektiv lékařů a sester ÚHKKT.

Základní informace

Čištění dutiny ústní: pomocí zubního kartáčku a zubní pasty po každém jídle a před spaním
a) **zubní kartáček:** vhodný je měkký kartáček, který má malou pracovní plochu s dostatečným množstvím vláken z nylonu, např. CURATEX 1560.3960
b) **zubní pasta:** nevhodnější je pasta s obsahem účinné antikariézní složky – fluoridy nebo aminofluoridy, které vytváří na povrchu zubu vrstvičku, ze které se postupně uvolňuje fluoridové ionty a tím působí neefektivněji na zuby. Zubní pasta s obsahem aminofluoridů je např. Elmex nebo Meridol.
c) **technika čištění:** nejdůležitější je mechanické odstraňování povlaku z povrchu zubů, doporučuje se technika krouživými pohyby v oblasti kontaktu dásně se zubem, kdy vláknata zubního kartáčku jsou lehce šikmo skloněná k dásni, ale do dásně nepíchnají.
k dokonalé mechanické technice v čištění chrupu patří použití mezizubních kartáčků k čištění mezizubních prostorů v zadním úseku zubů a využití zubních vláken k čištění mezizubních prostorů v předním úseku zubů (nemí vhodné má-li nemocný nedostatek krevních desítek, trombocytopenii, nebo úplný nedostatek krevních elementů, aplázií, nebo je přítomný zánět sliznice dutiny ústní, mukositida)
d) **dobrá čištění:** tak dlouho, až jsou zuby, čisté (hladké na dotyk jazyka a bez viditelných známek povlaku), obvykle se jedná o dobu do 5min.

Vyplachování dutiny ústní:

- udržování vlhkosti sliznice DÚ je nutné, ve studiích bylo prokázáno, že nevhodnější je vyplachovat dutinu ústní každou hodinu izotonickým roztokem a roztokem s bikarbonátem, roztoky je vhodné střídát
- zcela vyloučené je použití roztoků, které obsahují dráždivé látky, např. alkohol, peroxid vodíku, chlorhexidín, antibiotika aj.
- rty je vhodné potřít nezářivými mastmi, např. Infadolán, jelení lůj

Péče o zubní protézu:

- z důvodu prevence infekce je nutné zubní protézu důkladně čistit kartáčkem (vhodný je kartáček na ruce) a mýdlem, na noc je vhodné zubní protézu ponořit do antiseptického roztoku, např. roztok jedlé sody, hexetidinu
- v obdobím aplázie by měla být zubní protéza používána pouze při jídle
- v období mukositidy by se měl pacient nošení zubní protézy vyhýbat

Péče o dutinu ústní v období mukositidy (zánět sliznice dutiny ústní), kdy není možné čištění DÚ zubním kartáčkem:

- zbytky potravy a povlak ze zubů a jazyka odstraňujeme gázou namočenou v solném roztoku nebo v roztoku s bikarbonátem, použití ščetček není efektivní
- DÚ je nutné kontinuálně vyplachovat solným roztokem a roztokem s bikarbonátem
- při bolestivosti je možné podat analgezií podle daného léčebného protokolu, vhodná je také kryoterapie v podobě cucání ledu, výplachy chladným solným roztokem

Ústav hematologie a krevní transfuze, Praha

Ošetrovatelský standard č. 16/2002 (pořadové číslo 20)

Název:

Podávání stravy nemocným na klinickém úseku ÚHKÚ

Obsah:

- I. Teoretická východiska
- II. Postup objednávání stravy
- III. Způsob stravování pacientů
- IV. Edukace pacienta
- V. Přílohy

Číslo standardu:	20	Typ standardu:	procesuální specializovaný
Platnost od:	15. 12. 2002	Určeno pro:	ošetrovatelský personál
Komu je péče poskytována:	všichni pacienti		
Sestavi:	M. Procházková (L.375)		
Kontaktní osoba:	M. Procházková (L.375)		
Schváleno:	6. 4. 2005	hlavní sestra ÚHKÚ	Mgr. Lucie Vytílová
Kontrola:	1x ročně	říjen 05	leden 06
		leden 07	leden 08
		leden 09	

Ošetrovatelský cíl:

- a) zamezit hladovění nemocných a vzniku dalších komplikací v souvislosti se změnami v příjmu stravy
- b) zajistit nemocnému adekvátní energetický příjem p.o. nebo parenterální výživou individuálně upravení příjem stravy p.o. dle jeho potřeb

L. Teoretická východiska

- 1) Vstupní vyšetření nutričního stavu
- 2) Hodnocení stavu výživy
- 3) Uhrada energetických potřeb pacienta

1) Vstupní vyšetření nutričního stavu

- a) První zhodnocení nutričního stavu provádí sestra při zpracování ošetrovatelské anamnézy (Určení nutričního stavu):

- je-li zjištěné skóre 3 a nižší - není třeba další intervence
- je-li zjištěné skóre vyšší než 3 – pacient v nutričním riziku vyžadující nutriční podporu (dle MN č. 2/07)

- b) Nutriční terapeutka zajistí u všech pacientů na JHeP a TJ a u pacientů lůžkového oddělení v nutričním riziku, podrobnou nutriční anamnézu (Nutriční dotazník, viz příloha č. 1).

2) Hodnocení stavu výživy

Nutriční terapeutka provede výpočet energetického příjmu pacienta (Nutriční deník, viz. příl. č. 2). Po uvedeném mechanickém odhadu aktuálního energetického příjmu stanoví reálný cíl (tzn. díl či násobek energetické potřeby), který se bude hradat. Je-li cílem budování nové tělesné hmotnosti, udržení stávajícího stavu, či minimalizace ztrát.

Hodnocení stavu výživy u rizikových pacientů je prováděno denně, u ostatních pacientů je minimálně 1x týdně nutriční stav přehodnocován.

3) Úhrada energetických potřeb pacienta

- a) Pacient bez komplikací, energetická potřeba je plně hrazena potravou.

Příloha č. 14/1

Standard podávání stravy

b) Pacient bez vážnějších komplikací, se sníženou chutí k jídlu a tím i sníženým příjmem stravy. U takových pacientů je snaha energetickou potřebu uhradit pomocí sippingu (popíjení) - nutričně kompletní, plnohodnotná tekutá výživa např. Fresubin, Resource drink, Nutridrink nebo pomocí modulárních dietetik, např. Protifar = bílkoviny a minerály, Fantomalt = glukozový polymer. Poměrně dobře se uplatňuje podání tzv. megestrolátu (MEGACE), který je účinným chutíovým stimulantem. Jeho účinky nastupují velice brzy od začátku léčby, již v prvním týdnu. Kontraindikací je současné podávání chemoterapie a ozářování. Opatrnosti je třeba u nemocných s povrchovým zánětem žil, poskožením jater a u hypertoniiků.

c) U pacienta, s rozvinutou mukositolidou nebo urputným zvracením, jehož energetický příjem je výrazně omezen nebo nulový, je nutno zahájit parenterální výživu.

d) Pacient bez možnosti aktivně přijímat stravu (porucha vědomí, bezvědomí, problematika horní části trávicí trubice) – kompletní parenterální výživa, výživa pomocí nasogastrické (NGS) nebo nasosejunalní (NJS) sondy nebo kombinace obou. Přípravky využitelné k aplikaci pomocí NGS a NJS viz. MN č. 2/07 - příloha č. 3.

Částečná parenterální výživa = uhradí denní potřebu aminokyselin a glukózy.
Plná parenterální výživa = hradi denní potřebu aminokyselin, tuků, glukózy, vitamínů a minerálních látek.

Po odeznění komplikací je třeba začít **co nejdříve** s postupným převáděním pacienta na normální stravu.

Přechod je **pomalý**, nejprve se podává menší množství enterální výživy (sipping), souběžně s parenterální výživou. Postupně, jestliže tolerance enterální výživy se snižuje podávání výživy parenterální a zvyšují se dávky výživy enterální.

V době kdy je pacientova denní potřeba živin plně uhrazena enterální výživou, je vysazena výživa parenterální a pacient přechází na běžnou stravu s postupem již výše uvedeným.

II. Postup objednávání dietní stravy

Stravu objednává nutriční terapeutka, dle aktuálního stavu pacientů na jednotlivých odděleních, každý den ráno do 10,00 hod. ve stravovacím provozu Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (dále jen FNKV) na e-mailové adrese: sekcechar@fnkv.cz nebo faxem na číslo 267 168 017.

Změny stavu lze upravit na téže e-mailové adrese, faxu či na telefonním čísle 267 168 031 (kuchyň) nebo 267 168 006 (kancelář šéfkuchaře) během celého dne.

Nutriční terapeutka odpovídá za počet objednaných porcí. V době její nepřítomnosti stravu objednává vrchní sestra, či její zástupce stejným způsobem, dle informací od staničních sester.

Strava se dováží z kuchyně FNKV 3x denně.

III. Způsob stravování pacientů

Výdej stravy nemocným zajišťuje personál v kuchyních umístěných na jednotlivých odděleních. Tento personál je proškolen a zajišťuje, jak hygienické prostředí v kuchyních, tak i při podávání stravy. Podílí se na pomoci nemocným, kterým jejich stav nedovoluje samostatné stravování (krmení pacientů).

Časový harmonogram podávání stravy:

- snídaně	7,30 – 8,00 hod.
- oběd	12,00 – 13,00 hod.
- večeře	17,00 – 18,00 hod.

Lůžkové oddělení

Pacienti se stravují na svých pokojích, kde mají k tomuto účelu stůl a židle. Pacienti, kteří nemohou vsávat, mají k dispozici servírovací stolky a jeď na svých lůžkách. Stravu jim na pokoje roznáší personál kuchyňky (viz. příloha č. 3 – Pokyny pro podávání stravy na lůžkovém oddělení).

TJ a JHeP

Stravu na těchto jednotkách je nutné pro pacienty ještě dále tepelně upravit (nizkobakteriální strava), viz. Pokyny pro podávání stravy na JHeP a TJ, příloha č. 4.

Pacienti mají řadu dietních omezení, vyplývajících z jejich potenciálního ohrožení infekci (Dietní opatření v období leukopenie a v období pro převodu kmenových buněk krevetvorby, příloha č. 5).

Příprava a podávání stravy po převodu alogenních kmenových buněk krvetvorby

1. Vybavení kuchyně

- 1 x elektrická trouba
- dostatečné množství jednotlivých druhů nádobí ze skla, porcelánu, nerezů event. vysokým teplotám odolných plastických hmot

2. Sterilizace nádobí

- nádobí umyté v myčce se sterilizuje přes noc v horkovzdušném sterilizátoru, 1 hodinu při 160°C, sterilní misky, talíře, hrncečky, skleničky zůstávají ve sterilizátoru
- přístroje se sterilizují v horkovzdušném sterilizátoru pro snídání, oběd, večeři (v každém sítěku pro všechny pacienty) pro manipulaci s přístroji se používají rukavice (nebo lze provést řádnou hygienickou desinfekcí rukou - HDR)

3. Postup tepelné úpravy stravy (obědy)

- Po přijetí obědů na oddělení je nejprve vydána strava pacientům, kteří nemusí mít nízkobakteriální stravu.
- Strava určená pro pacienty v transplantačním režimu se upravuje v kuchyně dle přílohy č. 5.

4. Výdej stravy každému pacientovi

HDR
nové rukavice
ústěnka

dle hygienického režimu

empír

- u pacientů v transplantačním režimu (mají označení na dveřích pokoje) je postup stejný jako na TJ

HDR
nové rukavice

empír

ústěnka

TJ: - na každý box:

DŮLEŽITÁ UPOZORNĚNÍ:

- Měj neustále na paměti, že nevhodná nebo nedostatečně upravená strava může velmi závažně poškodit nemocného, event. ho i ohrozit na životě.

IV. Edukace pacientů

Nutriční terapeutka v průběhu hospitalizace pacienta neustále zdůrazňuje zásady správného stravování v průběhu hospitalizace i po propuštění, úzce spolupracuje s blízkými osobami pacienta, podává vysvětlení i doporučení.

Před propuštěním pacient obdrží praktická doporučení pro dietní opatření v období chemoterapie a neutropenie (viz. příloha č. 6) a seznam povolených i zakázaných potravin (viz. příloha č. 7), včetně kontaktu na nutriční terapeutku.

O provedené edukaci je proveden záznam do dokumentace pacienta.

Zásady správného stravování jsou součástí domácích řádů na jednotlivých odděleních, seznam doporučených i zakázaných potravin je trvale k dispozici.

V. Přílohy

Příloha č. 1

Nutriční dotazník

Příloha č. 2

Nutriční deník

Příloha č. 3

Pokyny pro podávání stravy na lůžkovém oddělení

Příloha č. 4

Pokyny pro podávání stravy na JHHeP a TJ

Příloha č. 5

Dietní opatření v období leukopenie a v období po převodu kmenových buněk krvetvorby

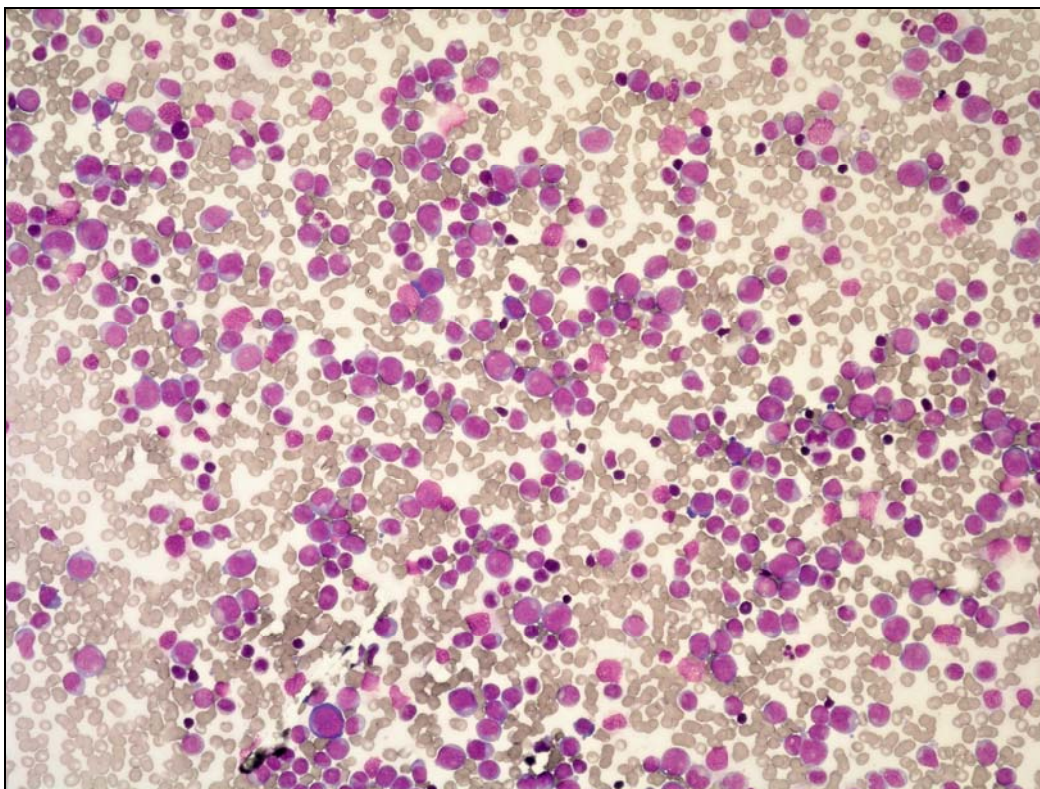
Příloha č. 6

Dietní opatření během chemoterapie a v neutropenii

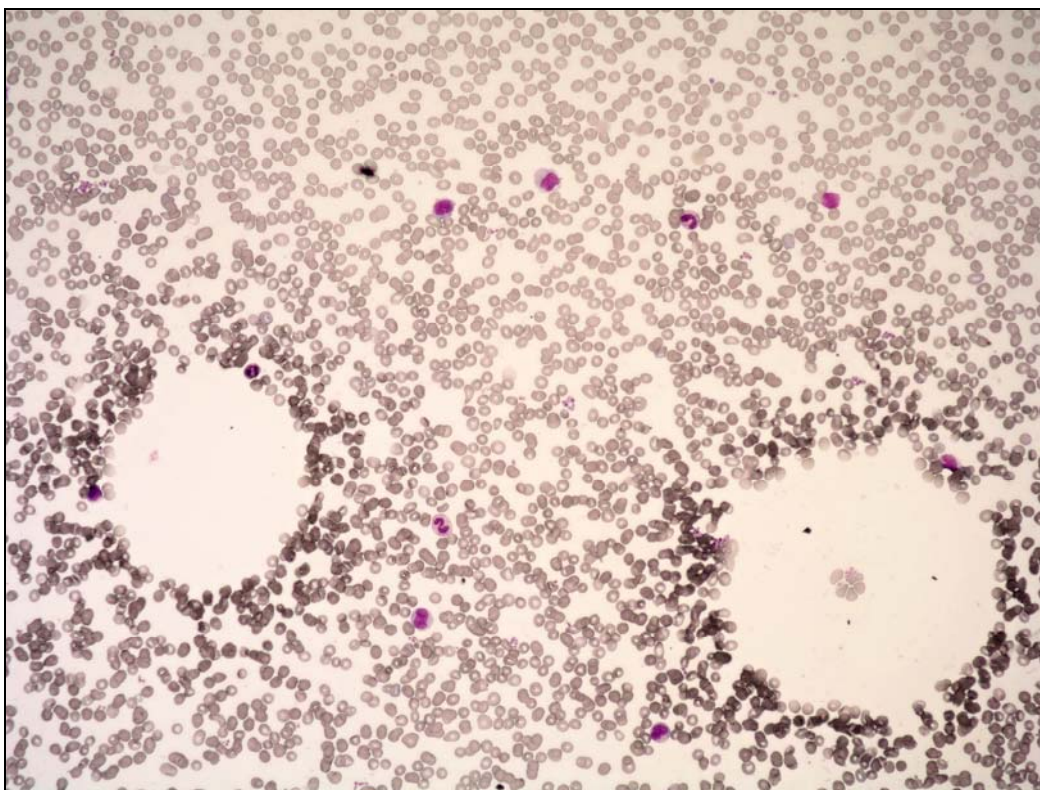
Příloha č. 7

Dietní opatření do domácího ošetření

Příloha č. 15 Nález v kostní dřeni nemocné v době stanovení dg. AML.

Nález v kostní dřeni nemocné po indukční chemoterapii.

Příloha č. 16 Souhlas s použitím dokumentace

Ústav hematologie a krevní transfuze, poštovní příhrádka 74, U Nemocnice 1, 128 20 Praha 2

Dana Zappová
Svídnická 507/5
Praha 8, Troja
181 00

V Praze dne 15. října 2009

Věc: Vyjádření k žádosti o souhlas s nahlížením do zdravotnické dokumentace

Na základě žádosti ze dne 8. 10. 2009 Vám oznamujeme, že souhlasíme s použitím informací ze zdravotnické dokumentace pacienta, formulářů ošetrovatelské dokumentace a vnitřních předpisů ÚHKT pro účely přípravy diplomové práce v rámci bakalářského studia v oboru Všeobecná sestra – Zdravotní vědy na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Osobní údaje pacienta budou v práci použity v souladu se zákonem O ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb.

Mgr. Lucie Vylitová
přednostka Ošetrovatelského úseku

Doc. MUDr. Petr Cetkovský, PhD.
přednosta Klinického úseku